

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: Puurmani Põllumajandusühistu

registrikood: 10062092

tänav, maja ja korteri number: Jõgeva mnt 14a/2

alevik: Puurmani alevik

vald: Põltsamaa vald

maakond: Jõgeva maakond

postisihtnumber: 49014

telefon: +372 7737383, +372 53315533

faks: +372 7737383

e-posti aadress: puurmanipy@hotmail.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Raamatupidamise aastaaruande lisad	7
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	7
Lisa 2 Raha	9
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	10
Lisa 4 Varud	11
Lisa 5 Kinnisvarainvesteeringud	12
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	13
Lisa 7 Bioloogilised varad	14
Lisa 8 Laenukohustised	16
Lisa 9 Kapitalirent	17
Lisa 10 Kasutusrent	17
Lisa 11 Võlad ja ettemaksed	18
Lisa 12 Võlad töövõtjatele	18
Lisa 13 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	18
Lisa 14 Sihtfinantseerimine	19
Lisa 15 Osakapital	20
Lisa 16 Müügitulu	21
Lisa 17 Muud äritulud	21
Lisa 18 Kaubad, toore, materjal ja teenused	21
Lisa 19 Mitmesugused tegevuskulud	22
Lisa 20 Tööjõukulud	22
Lisa 21 Muud ärikulud	22
Lisa 22 Tulumaks	23
Lisa 23 Seotud osapooled	23
Aruande allkirjad	24
Vandeauditori aruanne	25

Tegevusaruanne

Puurmani Põllumajandusühistu tegevusaladeks on jätkuvalt taime- ja loomakasvatussaaduste tootmine ja realiseerimine. 2023. a oli majandi müügitulu **2 742 017€**, mis vähenes võrreldes eelmise aastaga **99 714€ (4%)**. Müügitulust **69,5%** (1 905 532€) moodustas piim, **9%** (245 185€) loomade realiseerimine, **14,3%** (391 904€) teravilja müük, **5,2%** (143 282€) rapsi müük ja **2%** (56 114€) muud toodangu müük. Taimekasvatustoodangu suurenemine osakaal on tingitud 2022.a varude müügist, mille realiseerisime 2023.aasta kevadel.

2023.a. toodeti lehma kohta arvestuslikku piima 9519 kg, mis on **116 kg** lehma kohta rohkem kui 2022.a. EPJ andmetel kontroll-lüpsi tulemuste põhjal tootsime 2023.a. lehma kohta piima **10 456kg**.

2023.a. turustasime TÜ Piimalaev kaudu **4 314 245kg piima**, s.o 74 581kg vähem kui eelmisel aastal.

Piima keskmine realiseerimishind oli **441,7€/tonn**, piima tootmiseks kulutasime 367,9€/tonn, seega iga müüdud tonnilt lisandus 73,8€ tulu.

Piima müügist laekus **1 905 532€**, mis on 167 308€ vähem kui eelmisel aastal. Sissetulek vähenes nii toodangu languse kui ka madalama müügihinna tõttu.

Loomade müügist laekus **245 185€**, millest 49% ehk 120 000€ moodustas mullikate tõumüük.

2023.a varusime 8521t rohusilo, 29t heina, 520t põhku ja 2120t maisisilo, seega vajaminev söödabaas on ratsionaalsel ja kokkuhoidlikul tarbimisel olemas.

Teraviljadest kasvatasime 2023.a talivilja 164ha, suvivilja 310 ha ja talirapsi 142ha-l. Teravilja saagid olid keskpärased, : **talivili 5,84t/ha, suvivili 3,62t/ha, taliraps 1,49t/ha**. Sügisel külvatasime 2024.a saagiks 272 ha talivilja ja 81 ha talirapsi. **Varusime 957 t talivilja ja 211 t rapsi**.

Peamine suviteravili on oder, millest toodang läheb valdavalt oma tarbeks. **2023.a varusime 1130 t otra**, mille kogus katab meie loomakasvatuse vajaduse ja võimaldab ka vähest müüki.

Maisi kasvatasime 2023.a 113 ha-l, plaanis sel aastal külvata maisi samas koguses.

Teravilja ja rapsi müügist laekus 2023.a. **535 246€**, et osa 2022.a saagist jäi varudena lattu, realiseerime selle 2023.a. kevadel. Müüsimise **taliniisu 413t hinnaga 265€/t** (2022.a saagist) ja **rapsi 109t hinnaga 574€/t**. (2022.a saagist). 2023.a saagist müüsimise **taliniisu 779t hinnaga 202€/t**, **rapsi 192 t hinnaga 419€/t ja otra 284 t hinnaga 167€/t**. Tootmiskulud olid 2023.a suured, seda eelkõige kuivati renoveerimistööde tõttu, talinisul 265€/t, odral 275€/t ja rapsil 704 €/t. Üha kallinevate väetiste hindade ja taimekaitsevahenite piiratud kasutuse tõttu tuleb leida optimaalseid võimalusi, et tagada kasumlik tootmine ja keskkonnasäästlikkus.

Riiklikke toetusi saime 2023.a. summas 751 654€, sealhulgas investeeringutoetusi oli summas 489 932€ eurot ja riiklikud eurotoetused 261 722€.

Üha suurenevate tootmiskulude ja kasvavate maa hindade juures on toetuste vähendamine väga suureks tagasilöögiks kogu põllumajandustootmisele.

Peamised finantsarvud:

	2023	2022
Müügitulu	2 742 017€	2 841 731€
Tulu kasv	-3,5%	40,9%
(aruande perioodi müügitulu – eelm.a. müügitulu/ eelm.a.müügitulu)*100		
Puhaskasum/kahjum	-26 930	678 348
Puhasrentaablus	-0,98%	23,9%
(puhaskasum/müügitulu)*100		
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	1,04	1,24
(käibevara/ lühiajalised kohustused)		
ROA- vara puhaskasumi tootlus	-0,39 %	9,77%
(puhaskasum/varad kokku*100)		
ROE- omakapitali tootlus	-0,62%	15,3%
(puhaskasum/omakapital*100)		

2023.a. tagastasime pikaajalist laenu Luminor pangale 70 000€. **Laenujääk aasta alguseks 711 667€.**

Jätakuvalt kasutame Luminor panga arvelduskrediiti limiidiga 200 000€.

Kapitalirendi liisingutele tegime 2023.a tagasimakseid summas 231 288€.

2023.a. ostsime p/m masinaid liisinguga 297 000 € väärtuses (ratastraktor John-Deere 7R 310 ja ratastraktor John – Deere 6110M) Masinate liisingute sissemakseteks kulus 50 255€, igakuised kapitalirendi tagasimaksed on ca 19 275€.

Masinate ja seadmete teenus-hooldustöödele kulus 12 768€. Vanametalli müügist laekus 16 123 €. Teenusena ostsime sisse Baltic Agro söödaveskiteenust (aastamaksumus 19 245€), lägalaotusteenust (107 944€) mida teostab firma Agrolux.

Diiselkütte kulu traktoritele (eridiisel) 165,6t maksumus 130 287€ (0,787€/l) , teenindavatele masinatele 19,8t maksumus 26 349€ (1,331€/l) ; bensiini kulu 3,4t maksumus 4 340€.

2022.a majandustulemused võimaldasid uuendada teraviljakuivati. Kuna meie kuivatikompleks oli aegunud ja vajas tõsist kapitaalremonti otsustasime paigaldada vanasse hoonesse uue kuivatisüsteemi MEPU S6-80. Teraviljakuivati seadmed ja teenused seadmete paigaldamisel maksid 656 000€, lisandusid vajalikud eeltööd ja küttesüsteemi vahetus, seega kogumaksumuseks ca 768 000€. Kuivati töötab gaasiküttel. Vana kuivati läks mahakandmisele, osa seadmeid saime realiseerida , utiliseerida tuli põlevkiviõli, milline oli oma väärtuse minetanud. Pikknurme SF lehmade lüpsiplatside käigualale paigaldasime kummimatid (maksumus 20 567€) seda loomade heaolu tagamiseks.

2023a. oli Puurmani PÜ maafond ligikaudu 1500 ha, sellest ca 615 ha teravilja ja rapsi kasvatamiseks ,105 ha maisi kasvatamiseks, rohumaid kokku 765 ha.

Omandis olevat maad on 276ha, renditud põllumaid 950 ha , kasutusvalduseid 324ha ja ajutises kasutuses olevat maad 16ha. Võimaluste piires püüame jätkuvalt maafondi suurendada, mis on järjest kasvavate maahindade tõttu suur väljakutse. Osaleme riigimaade müügi- ja rendi enampakkumistel ning ostame võimalusel maid otse omanikelt. 2023.a ostsime oksjonilt Huule kinnistu 3,56 ha maksumusega 25 300€. Põllumaade kõrge ostu- ja rendihinna tõttu on maaoksjonitel konkureerimine keeruline.

Meil on suur rendimaade osakaal, rendikulud aastas 114 688€ , kasutusrent riigimaadele 47 297€, (kasv võrreldes 2022.a 7573€)

Tööjõukulu 2023.a oli 734 765€, millest palkadeks maksime 552 489€. Keskmise töötajate arv oli 32 keskmine brutotasu 1389€ . Toetame töötajate tervisetaastamist 400€ töötaja kohta aastas, 2023. toimus korraline töötajate tervisekontroll (1557€).

Puurmani PÜ juhib 5-liikmeline juhatus. 2023.a. lõpuks oli Puurmani PÜ-l **72 liiget osakapitaliga 14 400€.** **2023. a kinnitatud dividendid summas 18 750€ on välja maksmata, maksed teeme esimesel võimalusel.**

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2023 oli 4 359 859€.

2023 a . lõppes kahjumiga -26 930 €. Käesoleva majandusaasta kahjum kaetakse eelmise perioodi kasumi arvelt.€.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 080	97 397	2
Nõuded ja ettemaksed	293 029	340 064	3
Varud	608 308	937 289	4
Bioloogilised varad	205 468	154 492	7
Kokku käibevarad	1 107 885	1 529 242	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	15 332	24 125	3
Kinnisvarainvesteeringud	83 845	99 901	5
Materiaalsed põhivarad	4 757 607	4 417 470	6
Bioloogilised varad	900 687	872 677	7
Kokku põhivarad	5 757 471	5 414 173	
Kokku varad	6 865 356	6 943 415	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	497 246	1 011 249	8
Võlad ja ettemaksed	560 109	225 223	11
Kokku lühiajalised kohustised	1 057 355	1 236 472	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	1 433 742	796 472	8
Sihtfinantseerimine	0	489 932	14
Kokku pikaajalised kohustised	1 433 742	1 286 404	
Kokku kohustised	2 491 097	2 522 876	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	14 400	15 000	15
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 386 789	3 727 191	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-26 930	678 348	
Kokku omakapital	4 374 259	4 420 539	
Kokku kohustised ja omakapital	6 865 356	6 943 415	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	2 742 017	2 841 731	16
Muud äritulud	751 656	467 039	17
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	173 000	-15 402	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	40 266	-113 408	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-279 336	317 446	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 474 339	-1 330 046	18
Mitmesugused tegevuskulud	-234 863	-224 303	19
Tööjõukulud	-734 765	-672 737	20
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-885 872	-535 781	5, 6, 7
Muud ärikulud	-18 294	-3 561	21
Ärikasum (kahjum)	79 470	730 978	
Intressikulud	-99 403	-43 514	
Muud finantstulud ja -kulud	-2 310	-9 116	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-22 243	678 348	
Tulumaks	-4 687	0	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-26 930	678 348	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Puurmani Põllumajandusühistu aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetel tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse Raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab käesoleva seaduse § 34 lõike 4 alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus (edaspidi toimkonna juhend). Ühistu kasutab kasumiaruande koostamisel kasumiaruande skeemi nr.1. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes. Aruande koostamisel on aluseks võetud väikeettevõtjale kehtivad kriteeriumid.

Raha

Raha ja raha lähenditena kajastatakse bilansis kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvates summades. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arvet eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud kasumiaruandes tegevuskuludes. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja. Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas.

Varud

Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Materjalid ja lõpetamata toodang hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimismaksumuse. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemas olevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud varudele jagatud ettevõtte normaalsetest tootmismahitudest lähtudes.

Bioloogilised varad

Ettevõttes kajastatakse bioloogilise varana veiseid, rajatud mitmeaastase põldheina ja talvilja külve. Bioloogilist vara kajastatakse nii käibevara kui ka põhivara rühmas. Käibevara rühmas kajastatakse sellist bioloogilist vara mis on soetatud edasimüümise eesmärgil või realiseeritakse tavapärase äritsükli käigus s.o. tarbitavad bioloogilised varad. Põhivara rühmas kajastatakse tootvaid bioloogilisi varasid s.o. varasid, mida hoitakse põllumajandusliku toodangu saamise eesmärgil.

Loomsed varad kajastatakse õiglase väärtuse meetodil. Aruandeaasta jooksul toimunud liikumised kajastatakse aasta alguse keskmises hinnas ning bilansipäeval hinnatakse olemasolevad loomad õiglasesse väärtusesse. Aluseks võetakse kehtiv turuhind. Ümberhindluse tulem kajastatakse bioloogilise vara kasumi või kahjumina. Kasum (kahjum) bioloogiliselt varalt (kasumiaruandes) kujuneb loomade õiglasesse väärtusesse viimisest ümberhindluse tagajärjel, loomade juurdekasvust ja hukkunud loomade maksumusest.

Vili kajastatakse õiglases väärtuses. Aruandeperioodi lõpus bilansis olevale talviljale aktiivne turg puudub ja talviljal võivad tekkida talvekahjustused. Juhatus hinnangul on talviljale tehtud kulutused ligilähedased õiglasele väärtusele.

Pikaajalised rohumaad (kuni 10. aastat) kajastatakse õiglases väärtuses. Majandusaasta lõpus inventeeritakse rohumaa all olev pindala ja vaadatakse üle hektari väärtus.

Lühiajalised rohumaad kajastatakse soetusmaksumuse meetodil. Aktiivse turu puudumise tõttu on raske usaldusväärselt määrata õiglast

väärtust.

Lühiajaliste rohumaade arvestust peetakse nende rajamisaastate viisi ja amortiseeritakse 4 aasta jooksul lineaarsel meetodil.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt (maa või hoone (või osa hoonest) või mõlemad), mida ettevõtte hoiab (kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna) eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks toodete või teenuste tootmisel, halduseesmärkidel või müügiks tavapärase äritegevuse käigus.

Kinnisvarainvesteeringud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seotud kulutusi.

Kinnisvarainvesteeringute amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja üldjuhul kantakse kulusse 5-7% aastas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varaobjekte, mille soetusmaksumus on alates 500 € ja mille eluiga on üle ühe aasta. Lühema kasuliku elueaga või madalama soetusmaksumusega varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ja järgmisi amortisatsiooninorme:

- Hooned ja rajatised 5-7%
- Masinad ja seadmed 10-20%
- Muu põhivara 15-20%
- Transpordivahendid 15-20%

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud sellised kulutused, mis vastavad põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara soetusmaksumusele. Kui põhivaral vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel et see vastab põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Igal aasta inventuuril hinnatakse masinate ja seadmete tehnilist seisukorda, vaadatakse üle amortisatsiooninormid ja muudetakse vastavalt masina tehnilise seisundi järgi uued normid. Vara amortisatsiooni alustatakse hetkest, mil vara on kasutusele võetud. Materiaalne põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 500

Rendid

Kapitalirendi tingimustel renditud vara ja kapitalirendikohustus on võetud bilansis arvele. Makstavad rendimaksud jagatakse intressikuludeks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamise kuludeks. Intressikulu kajastatakse rendiperioodi jooksul. Kapitalirendi tingimustel renditud vara amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga. Amortisatsiooniperioodiks on rendisuhte kehtivuse periood või vara eeldatav kasulik iga olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendina on käsitletud renti, mis ei ole kapitalirent. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodijooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, võetud laenud, viitvõlad ja muud lühi- ja pikaajalised kohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Tulevperioodide tulude ja kulude ümberhindlust aruandeperioodi lõpus ei teostatud.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on valitsusepoolne abi, mida teostatakse ettevõttele teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille saamiseks peab ettevõtte äritegevuse vastama teatud kindlaksmääratud kriteeriumile. Sihtfinantseerimine ei hõlma valitsusepoolset abi, mille väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (nt. riiklikud garantiid ja valitsusasutuste poolt pakutavad tasuta konsultatsioonid) ning tavapärastel tingimustel valitsussektoriga sõlmitud tehingud.

Sihtfinantseerimine, millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis.

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes vastavalt tingimustele lühi- või pikaajalise kohustisena.

Põllumajanduslikuks tootmiseks antava valitsusepoolse abi kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summasid kajastatakse tuluna siis, kui ettevõtte on täitnud valituse poolse abiga seotud tingimused ja ettevõtte on see määratud. Saadud toetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Kohustuslik reservkapital

Ühistu põhikirjas ei ole nõuet kohustusliku reservkapitali moodustamiseks.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuste osutamise järel.

Kulud

Kulusid kajastatakse perioodides, kui kajastatakse nendega seotud tulud. Kulutused, mis osalevad majandusliku kasu tekitamisel aruande perioodil või ei osale majandusliku kasu tekitamisel, kajastatakse kuluna nende tekkimise perioodil.

Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

Maksustamine

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise aruandeperioodi kasumiaruandes. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks ning tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse:

- a. omanikke;
- b. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- c. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha kassas	606	1 408
Arvelduskontod	474	95 989
Kokku raha	1 080	97 397

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	173 715	173 715		
Ostjatelt laekumata arved	173 715	173 715		
Ettemaksed	13 719	13 719		
Tulevaste perioodide kulud	5 969	5 969		
Muud makstud ettemaksed	7 750	7 750		
Nõuded sihtfinantseerimisest	97 765	97 765		14
Nõuded kinnivara müügist	23 162	7 830	15 332	
Kokku nõuded ja ettemaksed	308 361	293 029	15 332	
	31.12.2022	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	246 804	246 804		
Ostjatelt laekumata arved	246 804	246 804		
Ettemaksed	16 287	16 287		
Tulevaste perioodide kulud	6 069	6 069		
Muud makstud ettemaksed	10 218	10 218		
Nõuded sihtfinantseerimisest	70 109	70 109		14
Nõuded kinnivara müügist	30 989	6 864	24 125	
Kokku nõuded ja ettemaksed	364 189	340 064	24 125	

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	204 899	264 136
Ostusööt	23 240	44 742
Ostuseemned	4 127	23 815
Küttes ja määrded	19 051	62 467
Väetised,mürgid	146 741	113 794
Sperma ja ravimid	3 038	4 594
Ostumaterjalid	8 702	14 724
Lõpetamata toodang	101 869	92 276
Tul.per.ettemaksud kulud taimekasv.	101 869	92 276
Valmistoodang	301 540	580 877
Valmistoodang taimekasvatustes	292 826	571 523
Valmistoodang metsanduses	180	180
Valmistoodang loomakasvatustes	8 534	9 174
Kokku varud	608 308	937 289

Aruandeperioodil on varusid (valmistoodangut) alla hinnatud 58 166 euro väärtuses. Allahindlus teostati kuna soetusmaksumus ületas neto realiseerimisväärtust.

Lisa 5 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2021			
Soetusmaksumus	5 254	354 326	359 580
Akumuleeritud kulum		-223 867	-223 867
Jääkmaksumus	5 254	130 459	135 713
Ostud ja parendused		5 785	5 785
Müügid	-1 745	-23 008	-24 753
Amortisatsioonikulu		-16 844	-16 844
31.12.2022			
Soetusmaksumus	3 509	292 150	295 659
Akumuleeritud kulum		-195 758	-195 758
Jääkmaksumus	3 509	96 392	99 901
Amortisatsioonikulu		-16 056	-16 056
31.12.2023			
Soetusmaksumus	3 509	292 150	295 659
Akumuleeritud kulum		-211 814	-211 814
Jääkmaksumus	3 509	80 336	83 845

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	9 419	9 535
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	21 129	19 925
Kinnisvarainvesteeringute müük müügihinnas	0	47 020

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

										Kokku
	Maa	Ehitised	Transportivahendid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2021										
Soetusmaksumus	354 253	3 914 031	56 793	2 303 199	2 359 992	14 069				6 642 345
Akumuleeritud kulum		-1 561 861	-23 052	-1 092 021	-1 115 073	-12 948				-2 689 882
Jääkmaksumus	354 253	2 352 170	33 741	1 211 178	1 244 919	1 121				3 952 463
Ostud ja parendused	70 980	90 633	13 259	958 008	971 267	1 654	11 297	29 855	41 152	1 175 686
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	70 980									70 980
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		90 633					11 297	29 855	41 152	131 785
Muud ostud ja parendused			13 259	958 008	971 267	1 654				972 921
Amortisatsioonikulu		-228 600	-6 437	-283 317	-289 754	-583				-518 937
Müügid (jääkmaksumuses)	-2 352		-9 906	-179 321	-189 227					-191 579
Muud muutused			-163		-163					-163
31.12.2022										
Soetusmaksumus	422 881	4 004 664	46 158	2 840 367	2 886 525	14 495	11 297	29 855	41 152	7 369 717
Akumuleeritud kulum		-1 790 461	-15 664	-1 133 819	-1 149 483	-12 303				-2 952 247
Jääkmaksumus	422 881	2 214 203	30 494	1 706 548	1 737 042	2 192	11 297	29 855	41 152	4 417 470
Ostud ja parendused	25 300	122 004	6 595	953 528	960 123					1 107 427
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	25 300									25 300
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		122 004								122 004
Muud ostud ja parendused			6 595	953 528	960 123					960 123
Amortisatsioonikulu		-270 970	-7 046	-384 583	-391 629	-552				-663 151
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-73 134		-8 844	-8 844					-81 978
Müügid (jääkmaksumuses)	-336			-21 825	-21 825					-22 161
Ümberliigitamised		11 297		29 855	29 855		-11 297	-29 855	-41 152	0
Ümberliigitamised ettemaksetest		11 297		29 855	29 855			-29 855	-29 855	11 297
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest							-11 297		-11 297	-11 297
31.12.2023										
Soetusmaksumus	447 845	3 935 898	52 753	3 704 527	3 757 280	12 858	0	0	0	8 153 881
Akumuleeritud kulum		-1 932 498	-22 710	-1 429 848	-1 452 558	-11 218				-3 396 274
Jääkmaksumus	447 845	2 003 400	30 043	2 274 679	2 304 722	1 640	0	0	0	4 757 607

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2023	2022
Maa	3 303	2 352
Masinad ja seadmed	18 333	250 167
Muud masinad ja seadmed		250 167
Kokku	21 636	252 519

Lisa 7 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad					Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	Rohumaad	
31.12.2021	1 540		172 245	0	173 785
Soetused			473 784		473 784
Müügid	-14 970				-14 970
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-493 096		-493 096
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	16 925				16 925
Muud muutused	-1 936				-1 936
31.12.2022	1 559		152 933	0	154 492
Soetused			624 502		624 502
Müügid	-15 811				-15 811
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-574 367		-574 367
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	17 050				17 050
Muud muutused	-398				-398
31.12.2023	2 400		203 068		205 468

Põhivarad					Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	Rohumaad	
31.12.2021	778 044	10 054		187 551	975 649
Soetused				50 626	50 626
Müügid	-251 580				-251 580
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine				-40 171	-40 171
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	282 655				282 655
Muud muutused	-144 502				-144 502
31.12.2022	664 617	10 054		198 006	872 677
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	61 978				61 978
Soetused				20 837	20 837
Müügid	-205 033				-205 033
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine				-8 644	-8 644
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	285 291				285 291
Muud muutused	-102 812			-156 345	-259 157
31.12.2023	704 041	10 054		53 854	767 949

Soetusmaksumuse meetod

Põhivarad					Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	Rohumaad	
Soetused				101 080	101 080
Amortisatsioonikulu				-124 687	-124 687
Muud muutused				156 345	156 345
31.12.2023					
Soetusmaksumus				232 794	232 794
Akumuleeritud kulum				-100 056	-100 056
Jääkmaksumus				132 738	132 738

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades

	2023	2022
Loomsed varad	245 185	298 650
Kokku	245 185	298 650

Loomsed varad on aruandeperioodi lõpus hinnanud ettevõtteväline ekspert (Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistu). Hindamise käigus tutvuti kogu lüpsikarja laktatsioonilise koosseisu, poegimise, seemendamise, udara ja jalgade tervise informatsiooniga ning loomade välimiku ja toitumisega. Hindamisel arvestati tõukarja geneetilist potentsiaali ning tõulist väärtust. Hindamisel on aluseks võetud Eestis kehtivaid lüpsikarja turuhind, samuti tiinete tõumullikate ekspordihindu.

Lisa 8 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Lühiajaline arvelduskrediit	195 958	195 958			3 kuu euribor +2,75%	EUR	25.06.2024	
Lühiajalised laenud kokku	195 958	195 958						
Pikaajalised laenud								
Luminor Bank AS	711 667	70 000	641 667		3 kuu euribor +2,8%	EUR	25.06.2028	
Pikaajalised laenud kokku	711 667	70 000	641 667					
Kapitalirendikohustised kokku	1 023 363	231 288	792 075					9
Laenukohustised kokku	1 930 988	497 246	1 433 742					

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajaline arvelduskrediit								
Pikaajalised laenud								
Luminor Bank AS	781 667	781 667			euribor+3,43%	EUR	25.08.23	
Pikaajalised laenud kokku	781 667	781 667						
Kapitalirendikohustised kokku	1 026 054	229 582	796 472					9
Laenukohustised kokku	1 807 721	1 011 249	796 472					

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Maa	259 297	259 634
Ehitised	1 967 245	2 196 383
Masinad ja seadmed	1 419 384	1 387 041
Kokku	3 645 926	3 843 058

Ettevõtte on andnud garantii summas 30 000 eurot.

Ettevõttel on kehtiv arvelduskrediidileping limiidiga 200 000 eurot, aruandeperioodi lõpus on kasutatud 195 958 eurot.

Lisa 9 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul				
Luminor Liising AS	1 023 363	231 288	792 075	3 kuu eurobr+0,25-3,955%	EUR	2024-2030	
Kapitalirendikohustised kokku	1 023 363	231 288	792 075				8

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul				
Luminor Liising AS	1 026 054	229 582	796 472	3 kuu eurobr+2,1%	EUR	2023-2030	
Kapitalirendikohustised kokku	1 026 054	229 582	796 472				8

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Masinad ja seadmed	1 318 971	1 221 348
Kokku	1 318 971	1 221 348

Aruandeperioodil soetati kapitalirendi tingimustel juurde põhivara 297 000 euro väärtuses.

Lisa 10 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2023	2022
Kasutusrendikulu	47 297	39 724
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2023	31.12.2022
12 kuu jooksul	38 763	38 862
1-5 aasta jooksul	133 026	168 000

Lisa 11 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	392 996	392 996	
Võlad töövõtjatele	61 498	61 498	12
Maksuvõlad	81 977	81 977	13
Muud võlad	18 750	18 750	
Dividendivõlad	18 750	18 750	22
Saadud ettemaksed	200	200	
Muud saadud ettemaksed	200	200	
Dividendide tulumaksu võlg	4 688	4 688	
Kokku võlad ja ettemaksed	560 109	560 109	

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	149 964	149 964	
Võlad töövõtjatele	56 025	56 025	12
Maksuvõlad	19 034	19 034	13
Saadud ettemaksed	200	200	
Muud saadud ettemaksed	200	200	
Kokku võlad ja ettemaksed	225 223	225 223	

Lisa 12 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Võlad töövõtjale	35 789	31 903	
Puhkustasu kohustus	25 709	24 122	
Kokku võlad töövõtjatele	61 498	56 025	11

Lisa 13 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	24 484	-36 285
Üksikisiku tulumaks	15 376	13 958
Sotsiaalmaks	26 250	27 175
Kohustuslik kogumispension	699	789
Töötuskindlustusmaksed	1 900	2 002
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13 268	11 395
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	81 977	19 034

Lisa 14 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2022		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
PRIA otsus 6410154903		489 932				489 932	
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks		489 932				489 932	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Poolloodusliku koosluse hooldamise toetus 2021	563		563		0		
Keskkonnasõbralik maj.toetuse määramine 2021	61 990		61 990		0		
Covid-19 erikorraline toetus 2021	17 868		17 868		0		
Loomade heaolu toetus 2021	2 103		2 103		0		
Keskkonnasõbraliku maj.toetus 2022				63 747	63 747		
Erakorraline kohandamistoetus 2022			15 612	15 612	0		
Kliimat ja keskkonda säästev toetus 2022			93 128	93 128	0		
Loomade heaolutoetus 2022				1 659	1 659		
Ühtse pindalatoetus 2022			204 360	204 360			
Lisa kliimat ja keskkonda säästev toetus 2022			0	1 472	1 472		
Lisa ühtse pindalatoetus 2022			0	3 231	3 231		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	82 524		395 624	383 209	70 109		3
Kokku sihtfinantseerimine	82 524	489 932	395 624	383 209	70 109	489 932	17

	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2023		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks							
Pikknurme farmi lüpsilauda ja sõnnikuhoidla rekonstrueerimine		489 932		489 932			
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks		489 932		489 932			
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Ühtse pindalatoetus 2023			157 947	157 947			
Ümberjaotatava toetuse määramine 2023			3 000	3 000			
Tera ja kaunvilja toetus 2023			3 010	3 010			
Keskkonnasõbraliku maj.toetus 2022	63 747		63 747				
Loomade heaolutoetus 2022	1 659		1 659				
Lisa kliimat ja keskkonda säästev toetus 2022	1 472		1 472				
Lisa ühtse pindalatoetus 2022	3 231		3 231				
Keskkonnasõbralik ma.toet 2023us				75 715	75 715		
Loomade tervist edendav toetus				22 050	22 050		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	70 109		234 066	261 722	97 765		3
Kokku sihtfinantseerimine	70 109	489 932	234 066	751 654	97 765		17

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks on saadud Eesti Maaelu Arengukava 2014-2020 ühtlase põllumajanduspoliitikaga kaasneva maaelu arengu meetme 4.1 toetus.

Sihtfinantseerimise toetuse abil ehitati sõnnikuhoidla 500-le lehmale ja rekonstrueeriti Pikknurme farmi lüpsilaut. Aruandeperioodil lõppesid kõik sihtfinantseerimisega seotud kohustused ja saadud sihtfinantseerimine kajastati tuluna.

Lisa 15 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Osakapital	14 400	15 000
Osade arv (tk)	72	75

Lisa 16 Müügitulu

(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	2 726 760	2 800 417
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	15 257	41 314
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	2 742 017	2 841 731
Kokku müügitulu	2 742 017	2 841 731
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Piim	1 905 532	2 072 840
Veised	245 329	298 994
Materjalid	33 372	100 105
Teenused	15 611	17 762
Raps	143 282	122 813
Teravili	391 965	221 421
Üüritulu	6 926	7 796
Kokku müügitulu	2 742 017	2 841 731

Lisa 17 Muud äritulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Kasum kinnisvarainvesteeringute müügist	0	22 267	5
Kasum materiaalse põhivarade müügist	0	60 939	6
Tulu sihtfinantseerimisest	751 654	383 209	14
Muud	2	624	
Kokku muud äritulud	751 656	467 039	

Lisa 18 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2023	2022
Tooraine ja materjal	999 554	815 086
Energia	253 394	287 701
Elektrienergia	81 705	73 691
Soojusenergia	9 621	12 465
Kütus	162 068	201 545
Alltöövõtutööd	198 552	199 695
Muud	22 839	27 564
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	1 474 339	1 330 046

Lisa 19 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022
Maarent	114 688	119 694
Üür ja rent	47 297	39 724
Energia	1 353	2 184
Kütus	1 353	2 184
Mitmesugused bürookulud	9 021	9 268
Koolituskulud	89	474
Riiklikud ja kohalikud maksud	3 901	4 612
Keskkonnakulud	5 657	5 815
Kindlustused	26 863	19 196
Põhivara hooldekulud	12 838	14 882
Muud	13 156	8 454
Kokku mitmesugused tegevuskulud	234 863	224 303

Lisa 20 Tööjõukulud (eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	562 729	513 244
Sotsiaalmaksud	172 036	159 493
Kokku tööjõukulud	734 765	672 737
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	35	33
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	32	32
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	2	5

Lisa 21 Muud ärikulud (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Kahjum materiaalsete põhivarade müügist	525	163	6
Trahvid, viivised ja hüvitised	13 161	338	
Muud	4 608	3 060	
Kokku muud ärikulud	18 294	3 561	

Lisa 22 Tulumaks

(eurodes)

Tulumaksukulu komponendid	2023		
	Maksustatav summa	Tulumaks	Edasilükatud tulumaks
Väljakuulutatud dividendid	18 750	4 688	4 688
Eesti	18 750	4 688	4 688
Kokku	18 750	4 688	4 688

2022.a. väljakuulutatud dividendid 18750 eurot.Dividendi võlg kandub edasi järgmisse aastasse,kuna puudus võimalus see väljamaksta.

Lisa 23 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Võlad ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	6 502	8 243
Kokku võlad ja ettemaksed	6 502	8 243

MÜÜDUD	2023		2022	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	491	51	606	225
Kokku müüdud	491	51	606	225

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	101 920	94 677
Juhatuse liikme tasu	0	1 200

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 11.03.2024

Puurmani Põllumajandusühistu (registrikood: 10062092) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ENE ESNAR	Juhatuse liige	12.03.2024
URMAS SIPELGAS	Juhatuse liige	12.03.2024
RAIVO VIILVERE	Juhatuse liige	12.03.2024
LAINE LEMBERG	Juhatuse liige	12.03.2024
LY VAHER	Juhatuse liige	12.03.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Puurmani Põllumajandusühistu osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud Puurmani Põllumajandusühistu (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte

suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Helje Kõuts

Vandeaudiitori number 647

Brokerman Audit OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 268

Näituse tn 31, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, 50409

12.03.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Puurmani Põllumajandusühistu (registrikood: 10062092) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
HELJE KÕUTS	Vandeaudiitor	12.03.2024

Kahjumi katmise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	4 386 789
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-26 930
Kokku	4 359 859
Katmine	
Eelmiste per.jaotamata kahjum	-26 930
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	4 359 859
Kokku	4 332 929

Üldkoosoleku otsusega kaetakse käesoleva majandusaasta kahjum eelmiste perioodide kasumi arvelt.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	2150861	78.44%	Jah
Segapõllumajandus	01501	535247	19.52%	Ei
Kinnisvara haldus tasu eest või lepingu alusel	6832	16282	0.59%	Ei
Saagikoristusjärgsed tegevused	0163	15611	0.57%	Ei
Elektrienergia müük	35141	12134	0.44%	Ei
Tavajäätmete kogumine	3811	11882	0.43%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7737383
Faks	+372 7737383
Mobiiltelefon	+372 53315533
E-posti aadress	puurmanipy@hotmail.ee